

Samrådsarena Norr, digitalt möte 3 maj 2021. Fokus Äldreboende.

18.00 Annika Lilja, Vice ordf. i styrelsen för Framtid Fristad hälsade alla hjärtligt välkomna!

18.05 Svante Stomberg, Kommundirektör Borås stad, introduktion;

Äldreboendet i Fristad är en jätteviktig fråga. En kommuns grundläggande uppgift är att underlätta och förbättra en gemensam vardag. Nu pågår också en revidering av Visionen för Borås stad, ett bra tillfälle att diskutera denna fråga.

18.10 Annika Lilja, Framtid Fristad, presenterade ”det finns en människa bakom varje siffra;

Framtid Fristad är en intresseförening, med egen styrelse, som bildades när kommunkontoret försvann för 10 - 12 år sedan. Vi jobbar för allas bästa och för att utveckla Fristad bygden. Formen samrådsarena har visat sig vara en mycket framgångsrik mötesform, detta är första gången vi genomför den digitalt. Många i Fristadbygden är oroliga för att inte de inte skall få möjlighet att bo kvar i Fristad när de blir äldre, speciellt om de får ett behov av vård- och omsorg. Annika Lilja presenterade ett flertal oroliga röster från Fristadbygden.

18.20 Sven-Åke Johansson, ordf. i Kooperativa hyresrättsföreningen Skogslid - presenterade Serviceboendet och Seniorboendet i Fristad;

Fristadgården, som invigdes år 1969, kom att bli Skogslid genom ett projektarbete i mitten av 80-talet. På Riksbyggens initiativ startade en behövlig modernisering av boendet och drev igenom frågan. En lagändring gav oss möjlighet att också starta den kooperativa hyresrättsföreningen KHf Skogslid, en ekonomisk förening som äger fastigheterna. Syftet med föreningen är att kunna upplåta bostäderna som hyresrätter. Det moderniserade Skogslid invigdes 1991. Styrelsen i den ekonomiska föreningen består av representanter från de boende, Borås Stad, Riksbyggen och särskilt utvalda. Personer från verksamheten adjungeras till styrelsemötena. Föreningen köper tjänster som förvaltning och administration från Riksbyggen.

Sven-Åke Johansson presenterade en översiktskarta över området Skogslid; Seniorboende (2 hus), bibliotek (inkl. glasveranda), administrationsenhet, samlingssal, restaurang, servicelägenheter, dagverksamhet (används idag för demensvård) och vårdcentral. På området fanns också en gång ett korttidsboende samt ett demensboende, dessa enheter är numera tomma (870 kvm). Lokaler är utvecklingsbara för ett utbyggt äldreboende i Fristad! Skogslid har också ett fantastiskt centralt läge i orten Fristad.

Sven-Åke Johansson presenterade bilder på Skogslids interiör och exteriör, samt beskrev de olika verksamheterna. Vill man veta mer om verksamheterna kan man besöka Skogslids hemsida Skogslid.se.

Borås stad har gjort en behovsprognos för åren 2020 tom 2025, med en prognos inför 2035. Analysen visar totalbehovet av äldreboende för hela Borås. Det har dock inte presenterats någon separat behovsanalys för serviceorterna, tex Fristadbygden.

Sven-Åke Johansson kunde dock presentera information per serviceort (detaljuppgifter inhämtade från ovanstående behovsanalys); i Fristad går 5,6 sökande (85 år och äldre) per lägenhet. Motsvarande siffra är 3,5 för Borås Stad, Fristad ligger därmed sämst till. Dessutom är 90 nya boenden planerade på Kristineberg i Borås, som kan bli ett överskott. Sven-Åke tolkar de planerade boendena i Borås centralort som om att det inte kommer att byggas några äldreboenden i serviceorterna (tex

Fristad). Sven-Åkes avslutar med en öppen fråga till Borås Stad hur de tänker hjälpa de äldre i Fristadbygden att inte tvingas flytta in till centrala Borås.

18.40 Kjell-Ove Sethson, VD Fristadbostäder, Fribo bygger nytt trygghetsboende i Fristad;

Fribo bildades 1955 och ombildades till ett Aktiebolag 1995. Fribo äger 611 lägenheter, omsätter 40 miljoner och har 13 anställda. Bolaget är helägt av Borås Stad, Åsboplan är det äldsta området.

10 000 personer bor i det som tidigare var Fristad kommunedel, 5 000 bor centralorten. 1 000 bor hos Fribo. Genomsnittlig kötid för en lägenhet är 2 år och medelåldern på hyresgästerna är hög. År 2015 byggdes Åsbovägen (höghusen i trä), som består av 44 hyresrätter. Fastigheterna är byggda av Fristad Bygg. De två trähusen har vunnit Stadsbyggnadspriset i Borås och varit finalister för både Årets Bygge i Sverige och Nordiska Bostadspriset.

Vi ser en ökad ensamhet bland de boende. Vi planerar nu för att bygga ytterligare lägenheter, Prästhöjden, som kommer att bli ett trygghetsboende.

29 lägenheter planeras i moderna hus, Fribo har jobbat vidare med samma arkitekt som för Åsbovägen. Bygglov och markköp är klart, Fribo inväntar nu ett godkännande från Borås Stad och planerar för byggstart 2021 och inflyttning 2022. Nya trygghetsboendet kommer att ligga i närheten till Skogslid, snett över stora vägen.

Prästhöjden har närhet till Skogslid (med bl. a matsal), nära till mataffär och övrig service. Det kommer också att finnas gemensamhetsutrymmen (kök, takterass), motionsrum och lägenhets- och cykelförråd.

19.00 Petra Hedblom, Marknadschef Järngrinden, presenterade Järngrindens planerade nybyggnation Fristad Prästskog;

Petra Hedblom berättade om ytterligare ett byggnadsprojekt av hyresrätter på Prästhöjden, som bedrivs av Järngrinden.

Nybyggnationen kommer att bestå av 92 bostäder (2 hus) i tre våningar och riktar sig mot alla åldersgrupper. Exteriören är träfasad som skall ge en naturlig radhuskänsla, alla boenden har en mycket låg energiförbrukning. Interiören är ljus i nordisk stil. Majoritet av lägenheterna är 2: or, men det kommer också att finnas 1: or och 3: or. Bygglovet är klart och markarbeten startar inom kort. Första byggstart blir förhoppningsvis i september 2021. Uthyrningen kommer att påbörjas 5 - 6 mån innan inflyttning, med möjlighet att redan idag ställa sig i kö för en lägenhet.

Paus.

19.15 Johan Wikander, ordf. för Vård och Äldrenämnden;

Vård- och Äldrenämnden idag arbetar med vård- och omsorgsboende, trygghetsboende, seniorbostäder samt kvalitet och utveckling. Mål och riktlinjer styr arbetet idag. Behovsprognoser görs löpande för att balansera framtidens behov av boende.

Under pandemin har ensamheten blivit ännu mer påtaglig. Vård- och äldrenämnden jobbar kontinuerligt med förebyggande arbete, vid sidan om de besök man gör hos sina brukare. Johan Wikander berättade om övergripande planer i Borås.

Idag är många trygghetsboenden planerade i Borås Stad, inklusive serviceorterna. Antalet personer i ålder 80+ kommer att öka de närmaste 10 åren med 30%! I Fristad beräknas behovet öka med ca 30 platser.

19.30 Maria Jonsson, Förvaltningschef, Vård- och Äldrenämnden;

Vård- och äldrenämnden har totalt 11 ledamöter och 11 ersättare. Ordförande är Johan Wikander (L), 1:e vice ordf Hans Gustavsson (KD) samt 2:e vice ordf Rose-Marie Liljenby Andersson (S).

Nämnden ansvarar för kommunens uppgifter inom socialtjänsten vad avser omsorg om äldre, personer med demenssjukdom samt andra personer med behov av hemtjänst, vård- och omsorgsboende, korttidsboende, trygghetslarm, dagverksamhet och bostadsanpassningsbidrag. I arbetet ingår även ett förebyggande hälsoarbete för äldre.

Förvaltningen är en av de större i Borås med 2 300 medarbetare, ca 4 500 brukare och 1,4 miljarder i budget. Anhöriga utför också mycket stora insatser, som stöd utgår till vissa ett hemvårdsbidrag och avlösande insatser.

Nämnden känner väl till att invånarna inte vill flytta från sin ort vid behov av vård- och omsorg. Ibland har det erbjudits korttidsplats i centrala Borås i väntan på mer stadigvarande boende på orten (har oftast ordnat sig inom några veckor). Har man frågor bör man höra av sig till nämnden.

Den äldre befolkningen kommer att öka mycket de närmaste 10 åren. Vi får också fler yngre och färre personer i arbetsför ålder, vilket är en utmaning för alla svenska kommuner idag. Det blir allt svårare att rekrytera kompetent personal till verksamheterna.

Framtidens utmaningar

- Tillgång på trygghetsbostäder, seniorboende mm
- Tillgång på vård- och omsorgsboende
- Inriktning på boendeplatser
- Hälsoläget
- Rekrytering och kompetens
- Resurser

Besök gärna Boras.se. Där kan man enkelt se tillgängliga boendens interiörer (filmer).

19.30 Bengt-Olof Olsson, ordf i Framtid Bredared;

Bengt-Olof redovisade föreningens tankar kring ett nytt seniorboende för ålder 60+ i Bredared. Framtid Bredared är, sedan ett år tillbaka, en nystartad ideell förening med syfte att stötta och driva utvecklingen i Bredared.

Idag är de flesta lägenheter uthyrda till barnfamiljer, bland annat på grund av inflyttning från Borås. Flertalet äldre bor i egen villa med stöd av hemtjänst. 1/5 av Bredareds invånare är över 65 år.

Föreningen föreslår ett 60+ boende (trygghetsboende), med fritt läge, lågenergihus, solpaneler och gemensamma ytor för sociala möten. Föreningen vill skapa möjligheter för Bredareds äldre invånare att bo kvar på orten. Nästa steg är ett möte med Borås Stad för en inledande diskussion om

markanvisning, samt för beslut om preliminär budget, utformning och ett enklare prospekt. Föreningen avser också söka statliga bidrag.

19.40 Ylva Lengberg, kommunalråd Borås stad;

Vi står inför en utmanande demografisk utveckling. Vi kommer att behöva tillgodose invånarna med många olika typer av boenden i framtiden. Vård och äldreomsorgen följer behov och utveckling och samspelar med lokalförsörjningskontoret i frågan, men Ylva Lengberg tror också att vi kommer att behöva titta på alternativa lösningar. Vi har samsyn i att alla bör få åldras i trygghet på sin ort, vi ser dock utmaningar med risk för tomma lokaler.

19.45 Frågestund. Handuppräckning.

Kerstin Hermansson, kommunalråd i Borås; "Detta är frågor som engagerar mycket, vi ser ett stort engagemang underifrån" Kerstin uppmanade alla till att gå in på Boras.se och titta på utvecklingsstrategierna för serviceorterna.

Maj-Britt Eckerström: "Jag vill passa på att berömma Fribo och Järngrinden för val av trähus". Fråga; "De tomma lokalerna i Skogslid, skulle vi kunna iordningställa dom till ett korttidsboende?"

Gabriel Öien, ledamot i styrelsen för Framtid Fristad, fråga till Sven-Åke Johansson; "Ser du något behov av att modernisera beslutsprocessen i fråga angående Skogslid? Hur kan vi få säkrare övergångar mellan Prästhöjden/Järngrinden och centrum (fråga till alla).

Sven-Åke; "Jag har skrivit till Svante Stomberg med önskemål om ett omtag angående Skogslid. Vi efterfrågar ett samarbete med Borås stad. Vi ser inga problem med att bygga om lokalerna till korttidsboende, men Borås stad måste först komma med begäran och beräkna kostnad för ev. bygginsatser (förmodligen ca 15 msek).

Ylva Lengberg tillägger att det pågår diskussioner angående de tomma lokalerna på Skogslid, men hon kan tyvärr inte i nuläget kommentera ärendet.

Johan Wikander menar att dessa lokaler borde ingå i en kommande förstudie.

Kjell-Ove Sethson svarar att det behövs tas diskussioner med Trafikverket ang. säkra övergångar, vilket inte är helt enkelt. Fribo har t o m i vissa fall varit medfinansiärer vid övergångar och cykelbanor.

20.00 Annika Lilja, vice ordf. i Framtid Fristad, tackade alla deltagare i Samrådsarenan.

Vid pennan/

Monica Sandbecker, ledamot i styrelsen Framtid Fristad.